

M. Saim UYSAL

Ekonomi yönetiminde söylem değil eylem zamanı

13.7.2018

Cumhurbaşkanlığı hükümetinin ilk ekonomi yönetimi belli oldu. Birleştirilen Hazine Maliye Bakanlığı'na Sn. Berat Albayrak getirildi. Mustafa Varank Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Ruhsar Pekcan da Ticaret Bakanı oldu. Eski yönetimde yer alan Sn. Mehmet Şimşek, kabine de görevlendirilmedi. Piyasalar bu görevlendirmeleri olumsuz algıladı. Dolar ve Euro tarihi zirvelerini kırdı. Bu yazının yazıldığı anda Dolar 4.85 TL'den, Euro ise 5.67 TL den işlem görüyordu.

Ekonomi' den sorumlu Hazine ve Maliye Bakanı ilk açıklamalarında aslında çok pozitif mesajlar vermişti. Özetle;

- Özel sektör mantığıyla hızlı hareket eden aktif bir yönetim sergileneceğini,
- Enflasyonun tek haneye indirilmeye çalışılacağını,
- Yapısal adımların hızla atılacağını, ulusal ve uluslararası paydaşlarla sürekli bir iletişim ve danışma ilişkisinde olacaklarını,
- Bütçe ve mali disiplin uygulamalarından asla taviz vermeyeceklerini,
- Para politikalarında ise önümüzdeki dönemde çok daha diri ve güçlü döneme gireceklerini ve hiç olmadığı kadar etkin bir Merkez Bankası olacağını,
- Yeni bir orta vadeli plan hedefleri doğrultusunda istikrarlı ve sürdürülebilir büyümeyi esas alan makro politikaların "ekonomide dengelenme" önceliğiyle kurgulanacağını,
- Ülkedeki şirketlerin toplam borçlarının gayrisafi milli hasılaya oranının makul ve sürdürülebilir bir seviyede olduğunu,
- Bankacılık sektörünün sermaye yeterlilik oranının dünya ortalamalarının üzerinde %16.4 olduğunu, açıkladı.

Bütün bu olumlu ve pozitif söyleme rağmen piyasalarda dalgalanma durmadı. Kuşkusuz bu dalgalanmada ABD'nin Çin'den ithal edilen 200 milyar tutarında ürüne ek gümrük vergisi tehdidinde bulunması nedeniyle küresel piyasalardaki satış dalgasının da etkisi vardı. Hazine'nin gerçekleştirdiği borçlanma ihalelerinde gösterge tahvil faizi %20.51, 10 yıllık tahvil faizi ise %18.48 ile tarihi zirvelerini kırmış oldu.

Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşları yaptıkları açıklamalarda “Türkiye’ye ilişkin değerlendirmelerde odak noktasının kişiler değil, uygulanacak ekonomi politikaları olduğunu” açıkladılar.

“Ekonomideki güveni iyileştirmek ve büyüyen cari açığın finansmanını güvenceye almak ve dış geri ödemeleri karşılamak konusunda kilit rol oynayan unsurun, sürdürülebilir büyümeyi destekleyecek politikaların uygulanması ile kamunun mali gücünü koruma kapasitesi” olduğunun altı çizildi.

Piyasalar artık olumlu da olsa bu söylemlerden etkilenmiyor. Zira son zamanlarda yetkililerce kafa karıştırıcı söylemler piyasaları tedirgin etti. Artık yapısal reformları esas alan program uygulaması ile bu amaca dönük mali ve para politikası eylemleri bekleniyor. Küresel oynaklıkların da zirve yaptığı günümüzde gelişmekte olan piyasalardan negatif ayrışmamızın nedenleri belli. Merkez Bankası Başkan ve yardımcılarının atama usullerindeki değişiklikler de yabancı paydaşları tedirgin etti.

Bir taraftan yüksek enflasyon, yüksek faiz ve yüksek bütçe açığı ile yüksek borçluluk düzeyi ve cari açık söz konusu iken diğer taraftan Merkez Bankası rezervlerinde önemli azalışlar yaşanıyor. Radikal bir programla makroekonomik dengeler gözetilerek büyümenin sürdürüleceğinin anlatılması ve piyasaların eylemlerle ikna edilerek Türk Lirası’na güvenin yeniden tesis edilmesi gerekiyor. Bunu yaparken Avrupa Birliği çıpası ile demokrasi ve hukuk reformu çerçevesinde gerçekten fiili olarak olağanüstü dönemden olağan döneme geçildiğini kanıtlamalıyız.

Siyasi belirsizliğin kalktığı bu ortamda bunu yapacak iradeyi gösterir ve bu paraleldeki uygulamaları realize edebilirsek ticaret savaşlarının küresel piyasalarda yarattığı dalgalanmaların ekonomimize yaratacağı etkiyi hafiflettiğimiz gibi ekonomimizde sert iniş tehlikesini de ortadan kaldırmalıyız.